

Postbus 50, 6920 AB Duiven

De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit,
Postbus 16326
2500 BH Den Haag.

Bezoekadres
Utrechtseweg 68
Arnhem
Postadres
Postbus 50
6920 AB Duiven
Telefoon 026 844 23 11
Fax 026 844 27 62
www.liander.nl

Contactpersoon

Datum
16 maart 2010

Betreft
Zaak 103222

Ons kenmerk
20100003

Geachte heer,

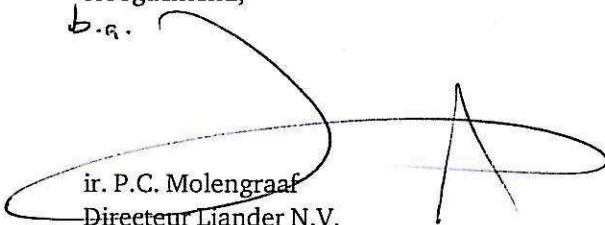
Liander N.V. maakt gaarne gebruik van de gelegenheid om een schriftelijke zienswijze te geven op het Ontwerp-besluit van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit als bedoeld in artikel 81, eerste lid, van de Gaswet.

In bijlage 1 bij deze brief treft u onze reactie aan. Wij zijn gaarne bereid tot het geven van een nadere toelichting. Daarvoor kunt u contact opnemen met de heer drs. E.M.J. Hooykaas, bereikbaar onder telefoonnummer 06-21880532.

Wij vertrouwen erop dat u onze reactie zult willen betrekken bij het definitieve methodebesluit en zien met belangstelling het definitieve besluit tegemoet.

Hoogachtend,

b.g.

ir. P.C. Molengraaf
Directeur Liander N.V.

Bijlage(n): 1

***SCHRIFTELLIJKE ZIENSWIJZE VAN LIANDER N.V. OP HET ONTWERP-
BESLUIT VAN DE RAAD VAN BESTUUR VAN DE NEDERLANDSE
MEDEDINGINGSAUTORITEIT ALS BEDOELD IN ARTIKEL 81, EERSTE LID,
VAN DE GASWET, ZAAK 103222***

De schriftelijke zienswijze van Liander NV. (hierna: Liander) beslaat de volgende onderdelen:

1. Zienswijze Netbeheer Nederland
2. Maatstafregulering
3. Gelijk speelveld
4. Aanmerkelijke investeringen
5. Samengestelde output
6. Aansluitdichtheid
7. Wetgevingsontwikkelingen

1. Zienswijze Netbeheer Nederland

Liander onderschrijft de door Netbeheer Nederland gegeven schriftelijke (en mondelinge) zienswijze. Met name het neutraliseren van de negatieve effecten van de EHD-netten op de uitkomsten van de regulering van andere netten, alsmede een productiviteitsmeting op basis van de meest actuele meerjarige tijdreeks dragen bij aan de vaststelling van doelmatigheidskorting, die consistent zijn met de door de wetgever beoogde doelen.

2. Maatstafregulering

Liander kan zich goed vinden in hoofdstuk 5.2, waarin de Raad haar interpretatie van de wettelijke doelstellingen geeft. Outputsturing op basis van maatstafconcurrentie, waarbij concurrentie in de monopolioïde omgeving wordt gecreëerd door middel van efficiëntieprikkels bevordert een doelmatige bedrijfsvoering door netbeheerders bij de uitvoering van de wettelijke taken. In de afgelopen reguleringsperioden zijn hiermee sprekende resultaten behaald op het gebied van kostenbesparingen en (lagere) tarieven voor afnemers.

De nadere invulling van de maatstaf op basis van gemiddelde prestaties in de sector (randnummers § 198-203) draagt bij aan een adequate regulering. Het feit dat de sector als geheel hierbij haar kosten terugverdient, impliceert dat een efficiënte netbeheerder in beginsel zijn kosten kan dekken uit de tarieven. Dit geeft vertrouwen bij financiers. Daarnaast zorgt het gebruik van gemiddelden dat effecten van incidenten worden afgevlakt, hetgeen bijdraagt aan een stabiele kosten-, resultaat- en tarief-ontwikkeling.

3. Gelijk speelveld

Maatstafconcurrentie kan alleen goed werken als sprake is van een gelijk speelveld, gedefinieerd als gelijke opbrengsten bij gelijke prestaties. Eerst dan hebben de netbeheerders redelijk vergelijkbare efficiëntieprikkels. Het gelijke speelveld kan in de loop der jaren wijzigen door bijvoorbeeld wijziging in de prestatiemeting (tarieven), nieuwe ORV's, wijziging in de verhoudingen tussen deelmakten, e.d. Liander acht het dan ook noodzakelijk dat bij aanvang van iedere reguleringsperiode een check op het gelijke speelveld (op basis van de meest recente tariefstellingen) plaatsvindt, waarna middels individuele x-factoren het gelijke speelveld wordt bewaakt/hersteld. Liander is het dan ook eens met het door de Raad gestelde in hoofdstuk 8.5.1 om bij de start van iedere reguleringsperiode zo'n check (en eventuele aanpassing) te doen.

4. Aanmerkelijke investeringen

In het systeem van maatstafconcurrentie worden toegestane inkomsten gebaseerd op prestaties (outputs) en niet op kosten (inputs). Anderzijds kent de wet ook het instrument Aanmerkelijke Investeringen (hierna: AI), waarbij (een deel van) de toegestane inkomsten van individuele netbeheerders wél wordt gebaseerd op de individuele kosten. De Raad geeft in randnummer § 69 (onderwerp innovatie) aan dat het instrument AI mogelijk kan bijdragen aan het verminderen van de vertraging van de vergoeding van kosten van netbeheerders (zoals door netbeheerders opgeworpen tijdens de consultatie). Dit timingsissue is een gevolg van de huidige wijze van schatting van de productiviteitsmeting, louter gebaseerd op historische gegevens.

Indien en voorzover voldoende betrouwbare informatie over (investerings)kosten bekend zou zijn om te gebruiken voor een AI, kan dit ook gebruikt worden voor een forward looking efficiëntiebepaling. Het timingsissue kan dientengevolge ook zónder AI worden opgelost, of sterker AI is niet bedoeld voor het timingsissue. Aangezien AI op gespannen voet staat met de principes van maatstafconcurrentie, zou aanpassing van de beleidsregel voor AI gericht moeten zijn op andere knelpunten, zoals de dekking voor de (investerings)kosten van bijzondere en aanmerkelijke discontinue zaken (als gevolg van bijvoorbeeld de energietransitie). Overigens blijft in het ontwerp-besluit onduidelijk op welke wijze de Raad in de maatstafregulering omgaat met een eventueel geaccordeerde AI. Wij zouden gaarne de relatie tussen AI en maatstafregulering in het definitieve besluit verduidelijkt zien.

5. Samengestelde output

De Raad geeft aan dat de samengestelde output mede gebaseerd zal zijn op de nieuwe tariefstructuur kleinverbruik, i.c. het recent ingevoerde capaciteitstarief. Liander kan zich goed vinden in dit besluit. Het voorheen gebruikte jaarlijks sterk fluctuerende en al dan niet voor graaddagen gecorrigeerde m³-volume was geen goede costdriver. De infrastructuur wordt immers uitgelegd op het verwachte capaciteitsbeslag op het transportnet bij – 17 °C (en niet op het jaarlijks getransporteerde volume).

Bij de besluiten ter zake van de eerste x-factoren heeft de voorloper van Liander op basis van een door Kema opgesteld onderzoek aangegeven dat de meting op basis van volume onjuist was en dat daardoor de facto een regionaal verschil werd gecreëerd tussen bedrijven met relatief hoge en relatief lage afname per aansluiting. Met de invoering van het capaciteitstarief wordt dit voormalig gebrek bij de outputbepaling weggenomen en wordt op een adequatere wijze invulling gegeven aan het kostenveroorzakingsbeginsel.

Anderzijds is wel enige nuancering op z'n plaats. Vooralsnog wordt bij het gemis aan capaciteitsmeting gebruik gemaakt van rekencapaciteiten, waarbij binnen de deelmarkt kleinverbruik t/m 10 m³(n)/uur een driedeling is aangebracht (<750, 750 < <4000, >4000 m³ per jaar). Wij voorzien dat in geval van werkelijke capaciteitsmeting na invoering van de slimme meters nog enige verbetering/verfijning zal kunnen plaatsvinden.

6. Aansluitdichtheid

De Raad heeft onderzoek laten uitvoeren naar aansluitdichtheid als objectiveerbaar regionaal verschil. Daarbij zijn achtereenvolgens de volgende stappen doorlopen: 1) de verzameling van merendeels niet-financiële gegevens, 2) de berekening van een virtuele infrastructuur en 3) de koppeling van uitkomsten aan vastgestelde gereguleerde kosten per eenheid output. Bij ieder van deze stappen worden substantiële onzekerheden geconstateerd die de uitkomsten onbetrouwbaar maken, zoals:

- 1) De Raad stelt vast dat het niet aannemelijk is dat de technische data niet bruikbaar zijn voor de uitvoering van het onderzoek, zie randnummer § 238. Deze formulering is dusdanig dat de volledigheid en juistheid van de gegevens niet is vastgesteld. Daarnaast wordt hiermee gesuggereerd dat eventuele onzuiverheden in de data geen consequenties hebben op de uitkomsten. Dat is – zonder het rekenmodel te kennen- voorbarig;
- 2) Het rekenmodel van Consentec/Frontier Economics construeert een netwerk(lengte) per postcodegebied. De totalen per netbeheerder worden vergeleken. Echter, uit analyses bij Liander is gebleken dat de berekende lengtes per postcodegebied substantieel verschillen van de werkelijke lengtes. Er zijn vele oorzaken aan te wijzen, maar de belangrijkste betreft het (te) simpele uitgangspunt bij het rekenmodel dat aangeslotenen evenredig (als een dambord) zijn verspreid over het postcodegebied;
- 3) Er kon geen relatie worden gelegd tussen aansluitdichtheid en gerelateerde regulatorische kosten.

Liander is het met de Raad eens dat op basis van het tot dusver uitgevoerde onderzoek geen kwantitatieve resultaten voor aansluitdichtheid als ORV kunnen worden vastgesteld.

De Raad stelt in randnummer § 241 vast dat de leidinggerelateerde operationale kosten niet objectief kunnen worden vastgesteld. Liander is het met dit standpunt van de Raad eens. De

huidige administraties zijn niet ingericht op dit onderscheid. En het gebruik van een percentage is evenmin objectief vast te stellen.

De Raad geeft in randnummer § 243 aan nader onderzoek te doen naar de vraag of alsnog betrouwbare leidinggerelateerde kosten kunnen worden verkregen. Liander twijfelt evenwel aan de toegevoegde waarde van het voorgenomen verdere onderzoek naar aansluitdichtheid als ORV. De grote onzekerheden die zijn geïntroduceerd tijdens de diverse stappen in het rekenmodel zullen naar onze mening leiden tot bandbreedtes in de uitkomsten die van dezelfde orde grootte of groter zijn dan de uitkomsten zelve. Indien en voorzover toch resultaten worden berekend moeten deze dan ook met de grootste voorzichtigheid worden beoordeeld.

7. Wetgevingsontwikkelingen

De Raad heeft als beleidslijn om niet vooruit te lopen op mogelijke toekomstige wetswijzigingen en gaat op grond daarvan voorbij aan de voorstellen tot wijziging van de Gaswet, zie randnummer § 3. Echter, de wijziging van de Gaswet en Elektriciteitswet 1998, tot versterking van de werking van de gasmarkt, verbetering van de voorzieningszekerheid en houdende regels met betrekking tot voorrang voor duurzame elektriciteit, alsmede enkele nadere wijzigingen van deze wetten is door de Tweede kamer reeds aangenomen en ligt nu voor bij de Eerste Kamer. Het is derhalve niet onaannemelijk dat het wetsvoorstel vóór 1-1-2011, al dan niet voor of na vaststelling van het definitieve methodebesluit, kracht van wet zal hebben. Dat zal naar onze mening (snel) een aanvullende of nieuwe voorbereidingsprocedure vereisen alvorens de eventuele gevolgen van deze nieuwe wetgeving in het methodebesluit verwerkt kunnen worden.